

ÚJ FRANCIA ETO KIADÁS

DOCUMENTATION ET INFORMATION

Collection dirigée par Paul Poindron,
Directeur des études de l'Institut national
des techniques de la documentation

LA CLASSIFICATION DÉCIMALE UNIVERSELLE

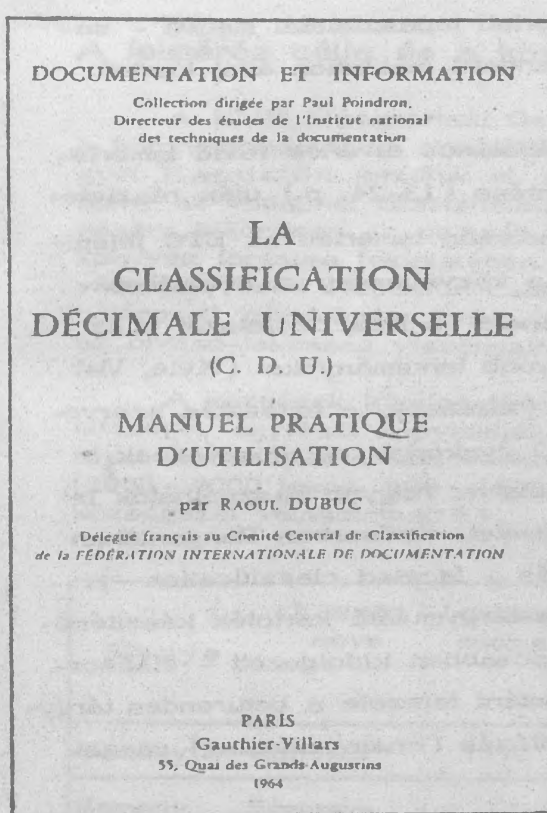
(C. D. U.)

MANUEL PRATIQUE D'UTILISATION

par **RAOUL DUBUC**

Délégué français au Comité Central de Classification
de la **FÉDÉRATION INTERNATIONALE DE DOCUMENTATION**

PARIS
Gauthier-Villars
55, Quai des Grands-Augustins
1964

A francia könyvtárak eddig nem sokkal szaporították az ETO használóinak táborát. Akadtak ugyan a rendszernek - az első francia nyelvű kiadás megjelenése óta - lelkes francia hívei is, de még több ellenzője, sőt szigorú bírálója. Utóbbiak közé tartozott a nagy Léopold Delisle. Az ETO használatának legfőbb ellenérvei közismertek. S a kialakult franciaországi helyzet nehézségi ereje: hatalmas állományok reklaszifikálásának akadályai, az uniformizált osztályozás heves ellenzése és új, saját osztályozó rendszerek kiépítése és használata, különösen a specializált intézmények részéről: ezek a tényezők sem segítik elő az ETO elterjedését. Szerző mind e mellett rámutat még egy tényezőre: Franciaországban nem ismerik eléggé az ETO-t s ezért is nem használják szélesebb körben. (Circulus vitiosus

ez: mivel nem használják, nem is ismerik kellőképpen). Az első, 1907-es francia nyelvű kiadás (a Dewey féle táblázat első brüsszeli átdolgozása), s a második, ugyancsak francia nyelvű, hivatalos, teljes kiadás (1927-1933) már régen teljesen elfogyott. Az új teljes francia kiadásból csak néhány füzet jelent meg (1940-1952), s a használók szűk körére tekintettel egyelőre nincs is szó kiteljesítéséről.

Pedig a tűz nem aludt még ki. Könyvtárak és dokumentációs intézmények keresik a megoldást, s bár némi szkepticizmussal, de az ügryhöz méltó buzgalommal újra kezükbe veszik az ETO kissé avult táblázatait, s azt kérdezik: nem lehetne-e - jobb híján - az ETO-t hasznosítani, átszabni, kibővíteni, a

modern tudomány követelményeihez alkalmazni. Véleményük szerint egyébként nincs összeférhetetlenség az ETO és az elektronikus gépek között, sőt együttműködésük szerfölött gyümölcsöző lenne.

Szerző, a FID Központi Osztályozó Bizottságának francia delegátusa, - a Francia Könyvtári Igazgatóság kezdeményezésére - elméleti fejtegetések helyett gyakorlati kézikönyvet akar az ETO francia használóinak kezébe adni.* Célja, hogy olvasói alaposabban megismerjék a rendszer elveit és mechanizmusát s szakozó munkájuk során otthonosabban mozogjanak benne. Szerző - az ETO mindennapos használatának sokéves gyakorlati tapasztalatai mellett - saját bevallása szerint sokat merített a British Standard Institution által kiadott "Guide to the UDC"-ből.

Az osztályozás és katalogizálás néhány általános elvének rövid ismertetése (3-12. p.), s az ETO történetének áttekintése (13-24. p.) után részletesen, de a lényegre szorítkozva és igen színvonalasan ismerteti az ETO felépítését és alapelveit (25-109. p.) - Az ETO és a közvélemény c. fejezetben (100-109. p.) röviden áttekinti az ETO-t ért francia és más bírálatokat s az ETO fejlesztésének problémáival foglalkozó nagyobb tanulmányokat (Kyle, Vickers). Az ETO munkaeszközeinek ismertetése (kiadások, a fejlesztés szervezete a FID-ben: 110-117. p.) után áttér az ETO gyakorlati alkalmazásának, a szakozó munka állomásainak ismertetésére, rámutatva, hogyan használhatók fel az ETO keretei között a modern osztályozás-elmélet, elsősorban Ranganathan eredményei (az ún. keresztmetszetes osztályozás - faceted classification -). Ez a fejezet foglalkozik a saját szisztematikus tárgymutató kartoték készítésének fontos munkájával. - A könyv egyik legalaposabban kidolgozott - elsősorban szakkönyvtárosoknak és dokumentálóknak szánt fejezete a betűrendes tárgymutató-készítés munkájára tanít, az ún. láncmutatózás (chain indexing) rangathanani eljárása segítségével.

A könyvnek van még egy - a bevezetőben és a záró fejezetben is hangsúlyozott, s a könyv tárgyalásmódjában soha szem elől nem tévesztett célja: az ETO resignált, passzív használóit a rendszer aktív fejlesztőivé kívánja nevelni, akik a maguk szakterületén igyekeznek az ETO-t a modern tudomány követelményeihez idomítani. A felhasznált irodalom bibliográfiája (199-201. p.) után az ETO hivatalos kiadásainak jegyzékét találjuk az 1963. szept. 30-i állapotnak megfelelően (202-203. p.) (Molnár Ágnes)

* A francia egyetemi könyvtárak nagyarányú átszervezésével kapcsolatban ezekben a könyvtárakban újabban bevezették az ETO használatát. (Vö. erre vonatkozó közleményeinket: KF. 8. évf. 1962. 4. sz. 163-168. p.; 9. évf. 1963. 3/4. sz. 167-172. p.). Erről a szerző könyvében nem szól, de nyilván ez a körülmény is hozzájárult kézikönyve létrejöttéhez.